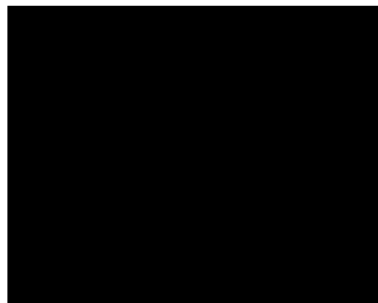

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky

Praha 2, Palackého nám. 4

(128 00 Praha 2, P.O.BOX 60)

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE

9. 9. 2025

NAŠE ZNAČKA

UZIS/062076/2025-1

VYŘIZUJE / LINKA

V PRAZE DNE

5. 10. 2025

Věc: Poskytnutí informací na základě žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky (dále jen „ÚZIS ČR“) jako povinný subjekt ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) posoudil Vaši žádost č. j. UZIS/062076/2025 ze dne 9. 9. 2025 o poskytnutí následujících informací:

„... Žádám tímto Ústav zdravotnických informací a statistiky (dále též jen “ÚZIS”) o informaci o postupu, jímž lze získat data z tzv. Národního zdravotnického informačního systému, tedy systému provozovaného z veřejných prostředků.

V květnu 2024 jsem od ... z právního odboru obdržela informaci, že o data, která ÚZIS spravuje, nelze ve většině případů žádat dle zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť vesměs nejde o existující informace, ale o datové sady, které je třeba teprve vytvořit. Podle ... jde o analýzu dat dle § 73 odst. 8 zák. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, a nikoli jako žádost o informace ve smyslu zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění

TELEFON – ÚSTŘEDNA
TELEFON – KANCELÁŘ ŘEDITELE
E-MAIL

22497 1111
22497 2712
uzis@uzis.cz

IČO 00023833

BANKOVNÍ SPOJENÍ
ČNB - Na příkopě 28, Praha 1
účet č. 2928101/0710

pozdějších předpisů („zákon 106“). ... doslova uvedla: “Při posouzení žádosti dle zákona 106, bychom museli vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti, protože povinnost poskytovat informace podle zák. 106 se netýká vytváření nových informací (ust. § 2 odst. 4 zákona 106).”

Tato interpretace nemá oporu v právních předpisech a představuje dle mého názoru nepřipustný zásah do zaručeného práva na informace.

V první řadě se má původní žádost netýkala dat, jimiž ÚZIS nedisponuje. Lze snad uvažovat o tom, že pro jejich poskytnutí by bylo potřeba provést určité operace, jako je filtrování či vyhledání údajů. S takovým postupem ovšem zákon o svobodném přístupu k informacím (stejně jako zákon o zdravotních službách) počítají. ÚZIS požadovanými informacemi prokazatelně disponuje, nejedná se v žádném případě o vytváření nových informací, a fakt, že jsou na více místech a je třeba je separovat či naopak agregovat, neznamená, že se vytvářejí informace nové. Už vůbec nejde o analýzu dat, protože tu teprve na základě uvolněné datové sady hodlá zpracovat žadatel (nemluvě o tom, že ustanovení § 73 odst. 8 zákona o zdravotních službách žádné operace označené jako “analýza” neupravuje.

Uvedenou interpretaci pracovnice Vašeho úřadu tedy považuji za nepřipustnou snahu vyhnout se zákonné povinnosti. Jsem si vědoma toho, že ustanovení § 73 odst. 7 zákona o zdravotních službách obsahuje zcela zásadní omezení v přístupu k informacím dle zákona o svobodném přístupu k informacím. A jakkoliv toto omezení považuji za protiústavní, upozorňuji na ustanovení § 73 odst. 8 zákona o zdravotních službách, které ÚZIS poskytnutí mnou požadovaných dat výslovně ukládá. Měl-li snad ÚZIS pochyby o účelu jejich užití (tj. zda je splněna podmínka jejich užití pro statistické či vědecké účely), bylo jeho povinností vyzvat mě k doplnění mé žádosti.

Žádám proto

- o podrobnou informaci, o co svá tvrzení ÚZIS opírá.

Dále o žádám o následující informace:

- Kolika fyzickým či právnickým osobám soukromého práva poskytl ÚZIS jakékoliv informace z Národního zdravotnického informačního systému (dále též jen “NZIS”) v období let 2020-*

2025? Současně žádám o zaslání seznamu všech žadatelů, jimž ÚZIS data v tomto období poskytl, včetně informace, o jaké soubory dat šlo. Pokud se domníváte, že u některých soukromých žadatelů nemůžete sdělovat dle GDPR jejich jména, pak v těchto vybraných případech je v seznamu anonymizujte.

- Jak byly žádosti takových osob, jimž ÚZIS data poskytl, odůvodněny. Jaké podmínky musí žadatel o data z NZIS splnit, aby mu je ÚZIS poskytl? Uveďte u každého požadavku konkrétní typ žádosti.
- Kdo konkrétně rozhoduje o podobných žádostech a způsobu jejich vypořádání?
- Kde je výsledné rozhodnutí transparentně zdůvodněno a archivováno?
- Kolik lidí má přístup do NZIS a kolik lidí má oprávnění tyto databáze propojovat a získávat z nich informace? (žádám o rozlišení počtu lidí - zaměstnanců a funkcionářů ÚZIS a počtu lidí, kteří nejsou zaměstnancem ani funkcionářem ÚZIS)
- Jak je zajištěn NZIS proti neoprávněným vstupům? Existuje záznam o každém neautomatizovaném nakládání s daty v NZIS, vč. informace o tom, kdo v konkrétním případě s daty nakládal? Jak dlouho je takový záznam archivován a kdo tyto záznamy spravuje?
- Jaké nástroje má občan, jehož data ÚZIS spravuje, pro kontrolu nakládání s jeho neanonymizovanými údaji? .
- Kdo přesně se v uplynulých deseti letech díval na moje zdravotnická data, za jakým účelem a k čemu byla využita? Zašlete prosím podrobný výpis
- Má přístup k NZIS vedení ÚZIS, jmenovitě [REDACTED] - pokud ano, za jakým účelem?
- Jaká data v uplynulých 5 letech získal [REDACTED] z ÚZIS pro potřebu článků či studií, v nichž je uveden jako spoluautor? Prosím o podrobný seznam dat (či alespoň kategorií dat), které za tímto účelem v uvedeném období získal, jakož i o seznam publikací či článků, pro které taková data získal. ... “

K Vaší žádosti Vám ÚZIS ČR poskytující následující informaci:

Ad žádost „- o podrobnou informaci, o co svá tvrzení ÚZIS opírá: “

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) slouží k poskytování existujících informací, nikoli k poskytování analytické služby. Ve světle uvedeného platí ohledně žádostí o analýzu dat Národního zdravotnického informačního systému (NZIS), podaných podle zákona o svobodném přístupu k informacím, následující ustálený úřední postup:

1. Žádosti podané podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jejichž obsahem je žádost o nenáročnou analýzu dat NZIS (kterou je možné řešit např. jednoduchým SQL dotazem), spadají do působnosti zákona o svobodném přístupu k informacím a jsou vyřízeny poskytnutím informací v zákonných lhůtách, přičemž poskytnutí informací je v souladu se zákonem zveřejněno na webu: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=o-nas--prehled-poskytnutych-informaci>.
2. Žádosti podané podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jejichž obsahem je žádost o středně náročnou analýzu dat NZIS, jsou posouzeny dle obsahu jako žádost o analýzu dat NZIS ve smyslu ust. § 73 odst. 8 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů. Přestože by tyto žádosti mohly být odmítnuty, jsou místo toho vyřízeny analytickým odborem ÚZIS ČR ve lhůtě 25 dnů, která odpovídá lhůtám dle zákona o svobodném přístupu k informacím.
3. Žádosti podané podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jejichž obsahem je žádost o vysoce intelektuálně náročnou analýzu dat NZIS, jsou postupem dle zákona o svobodném přístupu k informacím odmítnuty. Každé rozhodnutí o odmítnutí žádosti je řádně odůvodněno.

Právním důvodem postupu je skutečnost, že zákon o svobodném přístupu k informacím nedopadá na vytváření nových informací (§ 2 odst. 4). Interpretační pravidla k institutu vytváření nových informací judikoval ve svém rozhodnutí Nejvyšší správní soud. Kritériem pro posouzení, zda jde nebo nejde o novou informaci ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, je rozlišování mezi případy, kdy je povinný subjekt schopen požadované informace sestavit ze zdrojových informací, kterými disponuje, v zásadě mechanickým způsobem, a situacemi, v nichž sestavení požadované informace překračuje rámec takových jednoduchých úkonů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012 čj. 1 As 141/2011 - 67).

Ustálený úřední postup tedy nevychází z právního názoru jednotlivého zaměstnance nebo odboru ÚZIS ČR ale ze zákona, z judikatury Nejvyššího správního soudu, z předchozí konzultace nadřízeného orgánu (Úřadu pro ochranu osobních údajů) a z potvrzení postupu nadřízeným orgánem v rámci řízení o opravném prostředku. Ustálený úřední postup je transparentně zveřejněn i na webu ÚZIS ČR: <https://www.uzis.cz/res/file/poskytnute-informace/24-12-inf106-1999-odpoved.pdf> v rámci zveřejněného poskytnutí informací.

Uvedený postup je koncipován v souladu s principy dobré správy, neboť přispívá k transparentnímu, předvídatelnému a efektivnímu vyřizování žádostí a současně zohledňuje legitimní očekávání žadatelů.

ÚZIS ČR je i s přihlédnutím k hraničním případům oprávněn odmítat drtivou většinu žádostí ad 2), nicméně interní předání agendy snižuje administrativní zátěž povinného subjektu a také požadavky na žadatele, kteří tak podávají žádost pouze jednou. Zároveň mají žadatelé neprodleně možnost navázat přímou komunikaci s analytickým odborem ÚZIS ČR v situacích, kdy je třeba přepracovat zadání nebo interpretovat předané výstupy. Postup ad 2) končí předáním analytického výstupu pokaždé, kdy to objektivní limity zadání umožňují, což je často jasné až po upřesnění zadání. Zároveň všichni žadatelé, kteří nejsou spokojeni s postupem povinného orgánu, mají možnost podat opravný prostředek.

Ad „Kolika fyzickým či právníckým osobám soukromého práva poskytl ÚZIS jakékoliv informace z Národního zdravotnického informačního systému (dále též jen “NZIS”) v období let 2020-2025? Současně žádám o zaslání seznamu všech žadatelů, jimž ÚZIS data v tomto období poskytl, včetně informace, o jaké soubory dat šlo. Pokud se domníváte, že u některých soukromých žadatelů nemůžete sdělovat dle GDPR jejich jména, pak v těchto vybraných případech je v seznamu anonymizujte.“

Na následujícím odkazu naleznete seznam žádostí o provedení analýzy dat NZIS, vyřízených v období let 2020–2025: <https://www.nzip.cz/zadosti-o-data#jednorazove-vystupy>.

Ad „Jak byly žádosti takových osob, jimž ÚZIS data poskytl, odůvodněny. Jaké podmínky musí žadatel o data z NZIS splnit, aby mu je ÚZIS poskytl? Uveďte u každého požadavku konkrétní typ žádosti.“:

Postupy při vyřizování žádostí o data a analýzy jsou nyní přesně specifikovány v „Koncepci sdílení a sekundárního vytěžování dat Národního zdravotnického informačního systému“, která je v plném znění k dispozici na <https://www.nzip.cz/clanek/2375-koncepce-sdileni-a-sekundarniho-vytezovani-dat-nzis>. Vlastní žádosti jsou nyní podávány prostřednictvím formulářů na <https://www.nzip.cz/zadosti-o-data> a to dle příslušných agend.

Ad: „Kdo konkrétně rozhoduje o podobných žádostech a způsobu jejich vypořádání?“:

Dle řádně schválené koncepce zveřejňování dat probíhá i proces schvalování, který má několik stupňů – věcnou a obsahovou (zda data existují a jsou kvalitní), dále procesní (IT a anonymizace), - následuje schválení pověřencem pro ochranu osobních údajů a konečné schválení poradou vedení ÚZIS ČR. Přesný proces je opět popsán v „Koncepci sdílení a sekundárního vytěžování dat Národního zdravotnického informačního systému“, která je v plném znění k dispozici na <https://www.nzip.cz/clanek/2375-koncepce-sdileni-a-sekundarniho-vytezovani-dat-nzis>

Ad: „Kde je výsledné rozhodnutí transparentně zdůvodněno a archivováno?“:

Zákon o zdravotních službách ÚZIS ČR neukládá povinnost vydat formální rozhodnutí o akceptaci nebo odmítnutí žádosti, pokud jde o agendu týkající se ust. § 73 odst. 8 zákona o zdravotních službách. Rozhodovací proces probíhá interně v souladu s „Konceptí sdílení a sekundárního vytěžování dat Národního zdravotnického informačního systému“, která je v plném znění k dispozici na <https://www.nzip.cz/clanek/2375-koncepce-sdileni-a-sekundarniho-vytezovani-dat-nzis>. Agenda otevřených dat a datových souhrnů je prezentována na <https://www.nzip.cz/modul/datove-zpravodajstvi/katalog-dat>, agenda syntetických dat na <https://www.nzip.cz/zadosti-o-data#synteticka-data> a agenda jednorázových žádostí o analýzu dat na <https://www.nzip.cz/zadosti-o-data#jednorazove-vystupy>. Každý má možnost podat žádost o analýzu dat NZIS, ÚZIS ČR nekategorizuje žadatele o informační servis a data. ÚZIS ČR usiluje o to, aby veškerý informační servis poskytoval zdarma, což se zatím daří, vše je financováno z projektů, které ÚZIS ČR získal a žadatelé nemusí zatím nic hradit.

Ad: „Kolik lidí má přístup do NZIS a kolik lidí má oprávnění tyto databáze propojovat a získávat z nich informace? (žádám o rozlišení počtu lidí - zaměstnanců a funkcionářů ÚZIS a počtu lidí, kteří nejsou zaměstnancem ani funkcionářem ÚZIS)“

„Jak je zajištěn NZIS proti neoprávněným vstupům? Existuje záznam o každém neautomatizovaném nakládání s daty v NZIS, vč. informace o tom, kdo v konkrétním případě s daty nakládal? Jak dlouho je takový záznam archivován a kdo tyto záznamy spravuje?“

Přístup do NZIS se řídí přísnými pravidly kybernetické bezpečnosti a ochrany osobních údajů a je striktně omezen a logován. Primární data NZIS jsou dostupná prostřednictvím aplikačního rozhraní, které přesně rozlišuje uživatelské role přístupujících osob. Každý uživatel (externí i interní) je jednoznačně identifikován a autentizován pomocí dvoufaktorové autentizace a veškerá jeho činnost je zaznamenávána do auditního logu. Auditní log je archivován po dobu nejméně dvou let.

Přímý přístup k databázím s primárními daty má jen velmi omezený počet zaměstnanců. Jedná se o systémové pracovníky zajišťující správu systémů a proces přenosu a pseudonymizace dat před jejich dalším zpracováním.

Veškeré analýzy probíhají až po procesu pseudonymizace nebo anonymizace. Teprve po tomto procesu jsou data migrována na analytické servery a zpřístupněna širšímu týmu interních zaměstnanců odboru analýzy dat. Všichni zaměstnanci mají podepsaný závazek mlčenlivosti, procházejí školením kybernetické bezpečnosti a jejich aktivita na analytických serverech je monitorována. K přístupu na servery mimo interní síť je nutné připojení přes VPN.

Data NZIS jsou chráněna na všech úrovních:

- Hardwarové

- Síťové
- Databázové
- Aplikační
- Uživatelské

ÚZIS prochází pravidelnými audity systému řízení bezpečnosti informací (ISMS) podle mezinárodní normy ISO/IEC 27000.

Ad: „Jaké nástroje má občan, jehož data ÚZIS spravuje, pro kontrolu nakládání s jeho neanonymizovanými údaji?“

ÚZIS ČR v NZIS spravuje pouze data, jejichž shromažďování a zpracování je stanoveno právními předpisy nebo, v případě screeningových projektů souhlasem subjektu údajů se zpracování osobních údajů. Žádná jiná data nejsou centralizována ani evidována.

Každý občan má možnost požádat o výpis údajů, které jsou o něm v NZIS vedeny v souladu s GDPR, a tento výpis mu bude poskytnut. Do budoucna usilujeme o to, aby byl tento přístup občanům umožněn i elektronicky, například prostřednictvím elektronické zdravotní karty (EZKarta), jakmile bude příslušná eHealth infrastruktura legislativně a technicky spuštěna. V případě zpracování osobních údajů na základě souhlasu lze souhlas odvolat. Podrobné informace jsou k dispozici na webu ÚZIS ČR: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=o-nas--ochrana-osobnich-udaju>

Co se týče nakládání s neanonymizovanými údaji, opět zdůrazňujeme, že takové procesy v rámci správy a analýzy dat NZIS neprobíhají. Veškerá zpracování probíhají na anonymizovaných nebo pseudonymizovaných datech a všechny výstupy mají podobu agregovaných statistických informací, ze kterých není možné identifikovat konkrétní fyzickou osobu. Nahlížení na osobní údaje může nastat pouze ve zcela výjimečných případech jako je např. postup v souladu s ust. § 8 odst. 5 trestního řádu, kdy žádost o údaje z NZIS je doručena orgány činnými v trestním řízení a ÚZIS ČR je předem zproštěn mlčenlivosti soudcem, přičemž subjekt údajů je o takovém přístupu automaticky informován ve výpisu z příslušných systémů eGovernmentu.

Zaměstnanci jsou pravidelně školeni v oblasti ochrany osobních údajů a organizace plní veškeré relevantní normy a předpisy vztahující se k ochraně osobních údajů. Dodržování těchto pravidel je navíc pravidelně ověřováno prostřednictvím interních i externích auditů.

Ad: „Kdo přesně se v uplynulých deseti letech díval na moje zdravotnická data, za jakým účelem a k čemu byla využita? Zašlete prosím podrobný výpis.“

Data vedená v Národním zdravotnickém informačním systému jsou analyticky zpracovávána výhradně v pseudonymizované nebo anonymizované podobě a výstupy mají podobu agregovaných statistických údajů, které neumožňují identifikaci jednotlivce. Přístupy k systému jsou plně pod kontrolou. Jakýkoli adresný přístup je možný výhradně na základě oficiální žádosti příslušných, zákonem stanovených, orgánů (např. Policie ČR na základě souhlasu soudce). Na základě provedené kontroly logů bylo potvrzeno, že k Vaším datům nikdo nepřistupoval.

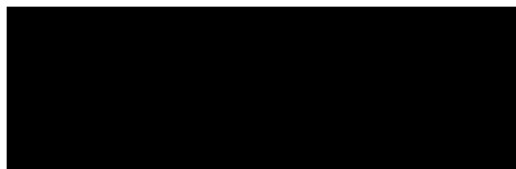
Ad: „Má přístup k NZIS vedení ÚZIS, jmenovitě [REDAKCE] - pokud ano, za jakým účelem?“

Přístup k osobním údajům v NZIS nemá ani vedení ÚZIS ČR, ani [REDAKCE].

Ad: „Jaká data v uplynulých 5 letech získal [REDAKCE] z ÚZIS pro potřebu článků či studií, v nichž je uveden jako spoluautor? Prosím o podrobný seznam dat (či alespoň kategorií dat), které za tímto účelem v uvedeném období získal, jakož i o seznam publikací či článků, pro které taková data získal.“

[REDAKCE] z pozice ředitele nerealizuje nad NZIS žádné své výzkumné projekty, všechny publikované výstupy jsou realizací národních a resortních projektů a strategií, a jsou zpracovávány nad pseudonymizovanými nebo anonymizovanými daty. Práce vždy zpracovává široký kolektiv autorů, dotaz na aktivity konkrétní osoby tedy není relevantní. Nadto pozice ředitele neumožňuje věnovat čas konkrétním analýzám, ředitel ÚZIS ČR se na publikacích podílí v rovině scénářů a závěrečných recenzí, konkrétní data nezpracovává. Přehled publikačních a aplikovaných výstupů, na nichž se podíleli zaměstnanci ÚZIS ČR je k dispozici zde: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=o-nas--publikace>.

S pozdravem

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto sdělení lze podat stížnost podle ustanovení § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto sdělení. Stížnost se podává ÚZIS ČR a rozhoduje o ní Úřad pro ochranu osobních údajů. Lhůta pro podání stížnosti počíná běžet dnem následujícím po dni doručení tohoto sdělení.

Doprovodná informace:

Vážená kolegyně, děkujeme za upřesnění Vašeho požadavku, což nám umožnilo lépe odpovědět a máte pravdu, řada technických výkazů o poskytnutí dat je zcela k dispozici a publikována on-line. Bohužel to ve velkém množství údajů asi není přehledné, proto jsme upřesnili a jednoznačněji prolinkovali příslušné odkazy, na které nově odkazujeme.

Přesto ale některé informace nejsou k dispozici vůbec, neboť jejich sběr neprovádíme – např. detailní kategorizaci žadatelů o běžné statistické výstupy. Tyto žadatele nijak nerozlišujeme, všichni jsou si v přístupu ke statistickým údajům z NZIS rovni a tedy ani zpětně nejsme schopni analyzovat kategorie právnických osob apod. Věříme ale, že to nijak neubírá na informační hodnotě již vedených přehledů. Diskuzi nad režimy poskytování dat velmi vítáme. Proto Vám nabízíme případně i osobní setkání s týmem, který tuto agendu na ÚZIS ČR řídí – osobní setkání vždy přispějí k vyjasnění nejasností, můžeme na nich promítat konkrétní postupy apod. – pokud byste o toto měla zájem, velmi rádi najdeme co nejbližší termín.

Rovněž si Vás dovoluujeme pozvat na konferenci NZIS Open, což je každoročně pořádaná otevřená platforma, kde lze nejrůznější aspekty otevírání dat diskutovat či připomínkovat. Závěry konference promítáme i do aktualizací metodik po diskuzi a oponentuře ze strany významných institucí jako je např. DIA či ÚOOÚ. Konference proběhne ve dnech 10. -11. 12. 2025 v Grandium Hotel Prague.